

Māžeme a přesouváme

Tentokrát budou naše rady zaměřeny na zvětšení volného místa na disku. Kromě známých tipů zde najdete i zajímavé a neznámé tipy pro všechny operační systémy od Microsoftu. Nakonec také napovíme jak optimalizovat Active desktop.

DOCHÁZÍ MÍSTO V SYSTÉMOVÉM ODDÍLU DISKU (WINDOWS 2000/XP)

Při používání více diskových oddílů a/nebo více disků se poměrně často stává, že v systémovém oddílu - tedy v tom, kde jsou nainstalovány Windows - pomalu dochází místo, a přitom je ho v jiných oddílech a/nebo na jiných discích stále ještě dostatek. V pěti krátkých tipech vám teď poradíme, jak lze tuto situaci řešit. Zaměříme se především na méně známé možnosti.

1) PŘESUN STRÁNKOVACÍHO SOUBORU

I když předpokládáme, že většina z vás o této možnosti ví, pro úplnost řešení tohoto problému ji zde uvádíme. O co tedy jde? Virtuální paměť (pro ukládání dat, která se nevejdou do operační paměti) je standardně uložena v systémovém oddílu a její velikost závisí na velikosti operační paměti. Chcete-li ji přesunout do jiného oddílu, podle verze Windows postupujte následovně:

- VE WINDOWS 2000

Přes Ovládací panely/Systém/Upřesnit/Možnosti výkonu/Virtuální paměť/Změnit zjistíte aktuální nastavení stránkovacího souboru v systémovém oddílu, stejné hodnoty počáteční a největší velikosti pak nastavte pro oddíl, do kterého chcete stránkovací soubor přesunout, a na závěr nastavte obě hodnoty pro systémový oddíl na nulu.

- VE WINDOWS XP

Přes Ovládací panely/Systém/Upřesnit/Výkon/Nastavení/Pokročilé/Virtuální paměť/Změnit (při klasickém zobrazení) zvolte pro systémový oddíl možnost "No Paging File" a pro oddíl, do kterého chcete stránkovací soubor přesunout, zvolte možnost "System managed size" (pokud nemáte důvod velikost určovat sami). Nakonec zbývá jenom restartovat systém...

2) PŘESUN NEBO VYMAZÁNÍ SLOŽEK SE SOUBORY PRO ODINSTALOVÁNÍ AKTUALIZACÍ

Všechny aktualizace, které do systému nainstalujete, si pro případ pozdějšího odinstalování zálohují všechny nahrazované soubory. Tyto soubory najdete ve složce systému (ve složce, kde jsou Windows nainstalovány Start/Spustit/%windir%), a to konkrétně ve všech složkách začínajících řetězcem \$NtUninstall a končících znakem \$. Jestli jste si jisti, že aktualizace nebudete odinstalovávat, můžete tyto složky (\$NtUninstall+něco+\$) smazat. Pokud však nechcete být takto radikální - což doporučujeme -, ale potřebujete uvolnit místo v systémovém oddílu, postačí tyto složky přenést někam jinam, a když budete potřebovat aktualizace odinstalovat, jednoduše je nakopírujte zpět do složky systému.

Přesunout nebo smazat můžete rovněž složky se soubory pro odinstalaci service packů - umístěny jsou opět ve složce systému v podsložce s názvem \$NtServicePackUninstall\$ (nebo podobným). Chcete-li je smazat, nejdříve si zjistěte datum jejich vytvoření a pak vymažte nejenom složku určenou pro "service packy", ale i složky všech aktualizací staršího data, než má ona složka pro "service packy" - udržování těchto složek by již stejně nemělo význam.

3) PŘESUN DLL CACHE

DLL cache je složka obsahující kopie základních systémových souborů pro případ obnovy. Chcete-li ji přemístit, doporučujeme následující postup:

a) Zkopírujte složku dlldata (nachází se ve složce systému v podsložce System32) na požadované místo.

b) Ve Windows 2000/XP Pro spusťte přes Start/Spustit/gpedit.msc konzolu Zásady skupiny. Přes Místní počítač-Zásady/Konfigurace počítače/Šablony pro správu/Systém/Program Ochrana souborů systému Windows přejděte k možnosti Určit umístění mezipaměti programu Ochrana... Změňte ji na "povoleno" a zadejte cestu ke zkopírované složce dlldata (třeba E:\dlldata). Ve Windows XP Home spusťte Regedit (Start/Spustit/regedit), najděte větev HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows NT\Windows File Protection, zde vytvořte (nebo zeditujte) textovou hodnotu s názvem SFCDllCacheDir, její údaj nastavte na cestu ke zkopírované složce dlldata.

c) Restartujte počítač.

d) Zkuste původní složku dlcache přejmenovat. Bude-li přejmenování úspěšné, Windows používají již novou složku dlcache, takže tu původní můžete smazat. Jestliže přejmenování selhalo, původní složku nemažte - přesun složky dlcache se nezdařil a budete muset zůstat u současného stavu. Taková situace by ale neměla nastat. Více o složce DLL cache, limitování její velikosti nebo o zákazu vytváření najdete v Chipu 11/03 (str. 163).

4) PŘESUN DRIVER CACHE

Přesunout můžete i složku Driver Cache, obsahující další důležité systémové soubory (tentokrát se nejedná o zálohy, postupujte tedy opatrně!), a to následovně:

a) Zkopírujte složku Driver Cache (nachází se opět v systémové složce).

b) V Regeditu (Windows XP) nebo Regedt32 (Windows 2000; Start/Spustit/regedt32) najdete větev HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Mic rosoft\Windows\CurrentVersion\Setup. V ní zeditujte rozšířenou textovou hodnotu s názvem DriverCachePath - jako údaj zadejte cestu ke zkopírované složce Driver Cache. Upozornění: Jestliže hodnota s názvem DriverCachePath neexistuje, raději ji nevytvářejte a nepokoušejte se složku Driver Cache přesunout; riskovali byste, že nová cesta nebude akceptována.

c) Systém restartujte.

5) VYMAZÁNÍ A PŘESUN SLOŽEK PRO DOČASNÉ SOUBORY

Složky pro dočasné soubory mají tendenci časem hodně "narůst", proto je vhodné pravidelně je mazat. A pokud vám dochází místo v systémovém oddílu, je snadné přesunout je jinam.

Jak tedy na to? Přes Ovládací panely/Systém/Upřesnit/Proměnné prostředí vyvolejte stejnojmenný dialog. V obou částech dialogu jsou definovány proměnné TMP a TEMP, které určují umístění složek pro dočasné soubory pro právě přihlášeného uživatele (horní polovina) nebo všeobecně. Otevřete si tedy tyto složky v Průzkumníku, zavřete všechny běžící aplikace, které můžete, a všechny obsah daných složek vymažte.

Přesunout složky pro dočasné soubory můžete také jednoduše - ve stejném dialogu upravte výše jmenované proměnné TMP a TEMP, zadejte cestu k požadované složce (standardně by proměnné TMP a TEMP měly určovat stejnou cestu; i nové cesty by tedy měly zůstat totožné, nemáte-li speciální důvod to změnit). Požadované složky pak samozřejmě nezapomeňte vytvořit. Zbývá jenom restart systému a smazání původních složek.

Pro všechny výše popsané změny je nutné mít administrátorská oprávnění. Některé z popsaných složek mají atribut skrytý a systémový, povolte si tedy zobrazování i těchto souborů.

NEJÍ POZADÍ JAKO POZADÍ (WINDOWS 98/ME/NT/2000 S ACTIVE DESKTOP)

Následující tip popíšeme raději na příkladu: Jako pozadí pracovní plochy si nastavíte nějaký bitmapový (BMP) obrázek nebo vzorek. Poté se rozhodnete změnit ho na JPG nebo GIF obrázek. Standardní plocha ho ale zobrazit "nedokáže", proto se systém zeptá, jestli se má zapnout Active Desktop (dále jen AD). Kliknete-li na NE, pozadí se nezmění. Kliknete-li na ANO, pozadí se změní... částečně.

Co tím máme na mysli? Pozadí se totiž změní na vybraný JPG/GIF obrázek jenom na "Active Desktop" ploše, pro klasickou plochu tedy zůstává v platnosti původní pozadí. Problémem je to, že tato klasická plocha se zobrazuje vždy po přihlášení, než se systém AD načítá, dále třeba při odhlášení/restartu/vypnutí, kdy je již systém AD deaktivován, ve Windows NT/2000 navíc i při uzamknutí počítače atd.

Chcete-li původní pozadí na klasické ploše změnit nebo zrušit, je potřeba nejdříve ve vlastnostech zobrazení (Ovládací panely/Zobrazení) systém AD deaktivovat (na kartě Síť WWW odškrtnout možnost Zobrazit obsah... - viz obrázek). Pak pozadí vyberte a klikněte na Použít. Poté systém AD opět aktivujte a pozadí nastavte znovu.

Jestliže chcete mít na obou typech ploch stejné pozadí, převedte jej do BMP formátu a poté systém AD deaktivujte, nemáte-li důvod jej nadále používat. Vypnutí AD na pomalých systémech vřele doporučujeme - plocha se pak bude znatelně rychleji spouštět a zároveň bude zabírat méně systémových prostředků.

Největším žroutem výkonu je... pravé tlačítko myši (Windows 2000/XP).

Je to neuvěřitelné, ale je to realita: Průzkumník Windows 2000/XP má problémy s pravým tlačítkem myši! Problémy mu ve Windows XP dělá pouhé kliknutí na soubor/adresář pravým tlačítkem myši, ve Windows 2000 zase vybraní jednoho nebo více souborů/adresářů a přesun kurzoru na informační panel s přidržným pravým tlačítkem myši. Obě situace způsobí 100% vytížení procesoru, což potvrzují grafy ve Správci úloh (spustit ho můžete třeba stisknutím Ctrl+Shift+Esc).

Podle zdrojů na internetu se problémy s pravým "myšítkem" ve Windows XP nevyskytují u některých konfigurací počítačů. Při našich testech na několika různých výkonných systémech se chyba projevovala vždy. Abychom se ujistili, že vyřízení procesoru opravdu dosahuje maxima a nejde jenom o chybu ve Správci úloh, použili jsme i alternativní měřič, který chybu Správce úloh vyloučil. Podle vyjádření Microsoftu by vytvoření záplaty na tuto chybu "bylo na dlouho", proto se neví, kdy a jestli vůbec bude vydána.

Chybu je však možné úspěšně obejít vypnutím efektů pro menu - přes Ovládací panely/Zobrazení/Vzhled/Efekty odškrtnutím příslušné volby.

Druhou možností je kliknout na soubor/adresář nejdříve levým tlačítkem myši a až poté pravým - v tom případě se chyba neprojeví.

O popisované chybě ve Windows 2000 jsme nenašli žádné informace a ani způsob, jak ji eliminovat. Budete si prostě muset dávat pozor na to, aby daná situace nenastala. Nebo za cenu vzdání se komfortu, který nabízí webové zobrazení složek, jej můžete zakázat (Možnosti složky/Zobrazení WWW/Používat klasické složky...).

NEPŘEHLEDNÝ MSCONFIG (WINDOWS XP)

Na závěr ještě jeden "rychloup" pro program Konfigurace systému (Start/spustit/msconfig). Při jeho častějším využívání pro deaktivaci programů spouštěných při startu (záložka Startup) dojde po čase k zaplnění tohoto menu zbytečnými položkami (deaktivovanými programy), které nelze smazat. Úklid však můžete udělat přes registr - z větve HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Shared Tools\MSConfig\startupreg jednoduše odstraňte všechny podklíče programů, které jsou podle vás v menu zbytečné.

Filip Hanker; www.regedit.sk, hanker@regedit.sk